

док су сви догађаји праћени директно посредством локалне телевизије и друштвених мрежа. Програм конференције са књигом апстраката доступан је на сајту: <https://www.migrationconference.net/>.

Владан ЈОВАНОВИЋ

Научни скуп *Уметност и контекст: Заборављени уметници и уметничка дела*, Универзитет у Нишу, 6. 9. 2019.

Огранак САНУ у Нишу и УГ „Литера“ (Ниш) организовали су шести симпозијум из серије *Уметност и контекст*, 6. септембра 2019. на Универзитету у Нишу. Претходни симпозијуми били су организовани на следеће теме: Жене, рат, уметност (2014), Религија у уметничким делима (2015), Миграције (2016), Природа у уметничким делима (2017), Вредности – локално и универзално (2018). Учесници су долазили из више европских земаља (Србије, Хрватске, Македоније, Бугарске, Украјине, Пољске, Италије и Француске).

Организатори скупа *Уметност и контекст* одабрали су, како наводе, тему овогодишњег научног скупа, „Заборављени уметници и уметничка дела“, имајући у виду значај уметности за конституисање традиције, осмишљавање садашњости и трасирање будућности. Основне идеје скупа, као полазне тачке, јесу култура памћења и оснаживање критике. Тако су на овом симпозијуму истраживачи из области друштвених и хуманистичких наука и уметности представили резултате својих истраживања заборављених уметника и уметничких дела. Учесници су покушали и да, кроз (повно) проналажење и проучавање старих рукописа и издања, као и уметничких дела уопште, нека заборављена дела и ствараоце учине доступним широј академској и научној јавности и тиме допринесу лоцирању тих дела на мапи културне историје.

Симпозијум су отворила три уводна излагања: дописног члана САНУ проф. др Драгана Војводића („Пронађено – изгубљено – заборављено: сликарство на фасадама Пећке патријаршије“), затим дописног члана САНУ проф. др Зорана Пауновића („Књижевни опус Миће Поповића“) и проф. др Горана Максимовића са Филозофског факултета Универзитета у Нишу („О феномену заборављања и клеветања српских писаца и њихових дјела“). Конференција је затим настављена кроз петнаестоминутна излагања учесника, уз полчасовне дискусије после саопштења груписаних у тематске области. Излагања су била подељена у две секције: „Заборављено у српској и бугарској књижевности и култури; заборављено у архивима, часописима, рукописима“ и „Заборављено у светској књижевности и дру-

гим уметностима“. У оквиру прве секције било је три сесије. У првој, „Заборављено у српској и бугарској књижевности и култури“, представљени су радови следећих аутора: Драгана Ђурић – Балканолошки институт САНУ, Београд („Алексије Везилић, писац прве збирке песама у српској књижевности“), Nelly Kirilova – University of Veliko Turnovo („Existential Identity of the Narrator and Heroes and the Contexts of Patriarchalism in the Prose of Todor G. Vlaykov“), Mariyana Nyagolova – University of Veliko Turnovo („Lubomir Rusev: Psychoanalysis and Literary Criticism“), Славица Гароња Радованац – ФИЛУМ, Крагујевац („Заборављене књижевнице међуратног српског романа“) и Јована Кобања – Филозофски факултет у Новом Саду („Ревалоризација романа *Без имена* и *Верин случај* Драге Јовановић“). У другој сесији под истим називом као прва, своја истраживања представили су: Софија Божић – Институт за новију историју Србије, Београд („Александар Митровић – један заборављени Далматинац“), Јелена Милић – Филозофски факултет у Нишу („Средине и људи у путопису *Кроз славенске земље* Саве Бјелановића“), Nikolay Dimitrov – University of Veliko Turnovo („Autobiography and Fantasy in Alexander Gerov’s Fantastic Novels“), Александар Прњат – Алфа БК универзитет, Београд („Рефлексивна проза Душана Макавејева“), Наталија Няголова – ВТУ, Бугарија / МГУ „М. В. Ломоносов“, Русија („Забравеният преводач Атанас Кирчев“), Павле Лазић – Факултет драмских уметности Београд („Јуриј Ракин – драмски педагог“). У оквиру треће сесије „Заборављено у архивима, часописима и рукописима“ представили су своје радове: Ростислав Крамар – Универзитет у Варшави („Повијест, култура и умјетност Црне Горе у заборављеној архиви Војног министарства Краљевине Црне Горе у Гл. архиву старих дјела у Варшави“), Марија Слобода – Филолошки факултет у Београду („Павле Марковић Адамов: оснивач и уредник листа *Бранково коло*“), Душан Бајагић – Институт за новију историју Србије, Београд („О уметности у *Српском књижевном гласнику* (1901–1941) и *Српском/Књижевном листу* (2002–2019): студија сећања и заборављања“) и Јадранка Божић – Народна библиотека Србије, Београд („Рукописна заоставштина Марка Цара“).

У оквиру друге секције биле су две сесије. У првој, под називом „Заборављено у светској књижевности“ изложили су своје радове: Polina Tsoncheva – University of Veliko Turnovo Turnovo („Forgotten Ming Artists“), Зорана Ковачевић – Универзитет у Бањој Луци („Лик интелектуалке у роману *Prima e dorо* Албе де Сеспедес“), Тијана Матовић – Филолошко-уметнички факултет Крагујевац („Заборав као сабласт сећања у роману *Закопани цин* Казау Ишигура“), Љиљана Петровић – Факултет уметности у Нишу („Присилни заборав и искривљена сећања – случај Кобарид“) и Сава Стаменковић – ВТУ, Бугарска / УГ Литера, Србија („Заборављена школска лектира: случај А. Бељајева и Б. Косиера“). Друга сесија, „Заборављено у ликовним уметностима“ представила је радове следећих аутора: Јована Колунџија – Балканолошки институт САНУ, Београд и Мирча Маран – Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Вршцу („Стефан Тенецки и српско грађанско друштво 18. века“), Стефан Цветковић – Факултет музичке уметности, Београд („Поетски реализам Јефтимија Јефте Ванчетовића

– исходишта и особености“), Николија Тубић – ФСУ, Београд и Александра Димитријевић – ФФ, Косовска Митровица („Везиров мост као заборављена тема и мотив у српском сликарству и фотографији“), Божица Славковић Мирић – Институт за новију историју Србије, Београд („Заборављени уметници и уметничка дела: пример опадања занатства на Косову и Метохији између два светска рата“) и Христина Христова – Великотърновски универзитет, Велико Търново („Мадонари в хипермодерния град: имиджови роли и превъплъщения“). У оквиру треће сесије „Заборављено у музици, плесу и филму“ представили су своја истраживања: Невена Ђеклић – Музичка академија у Источном Сарајеву („Рефлексија друштвено-политичке констелације на стваралаштво академика Цвјетка Рихтмана“), Драгана Тодоровић и Марко Алексић – Факултет музичке уметности у Београду („Разоткривање заборава: композиторско стваралаштво Боривоја Поповића“), Соња Цветковић – Факултет уметности у Нишу („Прогон и заборав: случај Илије Маринковића“), Iosif Astrukov – Art Studies Institute at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia („The 'DUNE' Contemporary Dance Company's Film Productions“), Alexander Donev – Art Studies Institute at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia („Slatan Dudow – neglected and derogated“), Ивана Раловић – Факултет драмских уметности Београд („За(борав)(роб)љене у времену прошлом: о екранизацији *Других Сеоба*“).

Научна конференција *Уметност и контекст: Заборављени уметници и уметничка дела* представила је радове аутора из различитих области који су сагледали тему „заборава“ из занимљивих и другачијих угла. Управо та разноврсност допринела је да научни скуп буде успешан јер представља покушај да се започне истраживање неких нових тема. Такође, овај скуп подсетио је на значај превредновања националних културних традиција и афирмације заборављених, занемарених или идеолошки скрајнутих уметника и њихових дела. У дискусији је више пута истакнуто да би пуни смисао овог симпозијума, којим се тек начиње једна велика истраживачка област, био да се пронађе начин да се технолошки савремено представе заборављени уметници и уметничка дела новим генерацијама и да се тако реконструишу национално и културно значајна дела и животи личности које су их стварале. На крају, требало би истаћи да је неопходно подржати овакву врсту скупова који имају амбицију да шире своју листу учесника, промовишу у најбољем светлу свој крај и истичу значај културе сећања.

Божица СЛАВКОВИЋ МИРИЋ